

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до
Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення
порядку звітування політичних партій
(реєстр. № 11074)

На виконання пункту 2 Постанови Верховної Ради України від 9 травня 2024 року № 3700-ІХ «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій» Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 14-18 червня 2024 року (протокол № 161) пропозиції і поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій (реєстр. № 11074), прийнятого парламентом за основу (далі – Законопроект).

До Комітету від суб'єктів права законодавчої ініціативи до другого читання надійшло 100 пропозицій і поправок.

Разом з тим, під час розгляду Законопроекту члени Комітету дійшли висновку про необхідність відповідно до статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» доповнити порівняльну таблицю до Законопроекту такими поправками і пропозиціями:

- 1) назву Законопроекту викласти в такій редакції:
«Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку звітування та припинення, політичних партій, їх структурних утворень»;
- 2) слова «Верховна Рада України постановляє» замінити такими абзацами:
«Верховна Рада України постановляє:
І. Внести зміни до таких законів України:
1. У Законі України «Про політичні партії в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст. 118 із наступними змінами):
1) частину третю статті 17⁷ викласти в такій редакції:
«У разі усунення політичною партією причин, які зумовили зупинення державного фінансування її статутної діяльності, Національне агентство з питань запобігання корупції не пізніш як через п'ять робочих днів після отримання звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового

характеру з усунутими недоліками приймає рішення про відновлення державного фінансування статутної діяльності відповідної політичної партії. Державне фінансування статутної діяльності політичної партії відновлюється у кварталі, у якому прийнято рішення про відновлення державного фінансування статутної діяльності політичної партії. Кошти, виділені з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичної партії, за квартал, у якому прийнято рішення про відновлення державного фінансування її статутної діяльності, перераховуються на рахунок політичної партії, зазначений у частині другій статті 17³ цього Закону, не пізніше 10 календарних днів з дня прийняття відповідного рішення про таке відновлення»;

3) у статті 21 Закону України «Про політичні партії в Україні»:

частину другу викласти в такій редакції:

«Заборона діяльності політичної партії тягне за собою припинення діяльності політичної партії, розпуск її керівних органів, обласних, міських, районних організацій і первинних осередків та інших структурних утворень, передбачених статутом партії, виключення з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про членів таких органів (крім керівника), припинення членства в політичній партії, а також прийняття центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, та його територіальними органами рішень про припинення політичної партії та її структурних утворень відповідно»;

частину третю викласти в такій редакції:

«У разі якщо в рішенні суду про заборону діяльності політичної партії не призначена комісія з припинення (ліквідаційна комісія) політичної партії, її структурних утворень, які мають статус юридичної особи, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, або його територіальні органи призначають голову, членів такої комісії або ліквідатора політичної партії, її структурних утворень в рішенні про їх припинення. Головою комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатором призначається, якщо інше не встановлено рішенням суду, керівник органу управління політичної партії або особа, яка згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, має право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, а якщо такі керівник та особа відсутні або повідомили про відмову від виконання відповідних обов'язків у формі заяви, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено, – інша особа, яка надала на це свою згоду у формі заяви, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено»;

після частини третьої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«За заявою голови, члена комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора політичної партії, її структурного утворення, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, або його територіальні органи здійснюють заміну голови, члена такої комісії або ліквідатора відповідно на іншу особу, яка надала на це свою згоду у формі заяви, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено. Заява голови, члена комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора політичної партії, її структурного утворення не вимагається у разі смерті фізичної особи, визнання судом особи безвісно відсутньою, оголошення судом фізичної особи померлою, обмеження цивільної дієздатності фізичної особи на підставі рішення суду, визнання судом фізичної особи недієздатною.

У разі якщо в рішенні суду про заборону діяльності політичної партії не визначено строк пред'явлення кредитором своїх вимог до політичної партії, її структурних утворень, які мають статус юридичної особи, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, або його територіальні органи визначають такий строк у межах, визначених законом, у рішенні про їх припинення».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною шостою;

4) у статті 24 Закону України «Про політичні партії в Україні»:

частину другу викласти в такій редакції:

"Рішення суду про анулювання реєстрації політичної партії тягне за собою припинення діяльності політичної партії, розпуск її керівних органів, обласних, міських, районних організацій і первинних осередків та інших статутних утворень, передбачених статутом партії, виключення з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про членів таких органів (крім керівника), припинення членства в політичній партії, а також прийняття центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, та його територіальними органами рішень про припинення політичної партії та її структурних утворень відповідно";

частину третю викласти в такій редакції:

«У разі якщо в рішенні суду про анулювання реєстрації політичної партії не призначена комісія з припинення (ліквідаційна комісія) політичної партії, її структурних утворень, які мають статус юридичної особи, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, або його територіальні органи призначають голову, членів такої комісії або ліквідатора

політичної партії, її структурних утворень в рішенні про їх припинення. Головою комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатором призначається, якщо інше не встановлено рішенням суду, керівник органу управління політичної партії або особа, яка згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, має право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, а якщо такі керівник та особа відсутні або повідомили про відмову від виконання відповідних обов'язків у формі заяви, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено, – інша особа, яка надала на це свою згоду у формі заяви, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено»;

доповнити частинами четвертою і п'ятою такого змісту:

«За заявою голови, члена комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора політичної партії, її структурного утворення, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, або його територіальні органи здійснюють заміну голови, члена такої комісії або ліквідатора відповідно на іншу особу, яка надала на це свою згоду у формі заяви, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено. Заява голови, члена комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора політичної партії, її структурного утворення не вимагається у разі смерті фізичної особи, визнання судом особи безвісно відсутньою, оголошення судом фізичної особи померлою, обмеження цивільної дієздатності фізичної особи на підставі рішення суду, визнання судом фізичної особи недієздатною.

У разі якщо в рішенні суду про анулювання реєстрації політичної партії не визначено строк пред'явлення кредитором своїх вимог до політичної партії, її структурних утворень, які мають статус юридичної особи, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, або його територіальні органи визначають такий строк у межах, визначених законом, у рішенні про їх припинення»;

5) у розділі VI «Заключні положення» Закону України «Про політичні партії в Україні»:

доповнити пунктом 7¹ такого змісту:

«7¹. Кошти, не отримані політичною партією внаслідок зупинення державного фінансування її статутної діяльності з причин, передбачених пунктом 2 частини першої статті 17⁷ цього Закону, за результатами перевірки звітів про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, які подано відповідно до пункту 6 цього розділу, а також за перший квартал 2024 року підлягають поверненню політичній партії після прийняття

Національним агентством з питань запобігання корупції рішення про відновлення державного фінансування її статутної діяльності

Кошти, передбачені абзацом першим цього пункту, підлягають поверненню політичній партії шляхом їх перерахування на рахунок політичної партії, зазначений у частині другій статті 17³ цього Закону, не пізніше 10 календарних днів з дня прийняття Національним агентством з питань запобігання корупції рішення про відновлення державного фінансування її статутної діяльності»;

доповнити пунктом 7² такого змісту:

«7². Установити, що до набрання чинності законом України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо збереження залишків коштів, виділених з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій, для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді, державне фінансування статутної діяльності політичної партії відновлюється у кварталі, в якому прийнято рішення про відновлення державного фінансування статутної діяльності політичної партії, якщо звіт про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру з усунутими недоліками подано до Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніше двадцятого числа останнього місяця четвертого кварталу року, в якому було прийнято рішення про зупинення.

У випадку подання звіту про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру з усунутими недоліками після зазначеного строку державне фінансування статутної діяльності політичної партії відновлюється з початку кварталу, наступного за кварталом, в якому прийнято рішення про відновлення державного фінансування статутної діяльності політичної партії»;

доповнити пунктом 9 такого змісту:

«9. Протягом строку дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, до дня його припинення або скасування, керівний орган політичної партії може прийняти рішення про припинення місцевої організації політичної партії, яка в установленому порядку набула статусу юридичної особи, шляхом ліквідації (саморозпуску) якщо місцем знаходження такої місцевої організації є територія територіальної громади, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій України, відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України.

Рішення керівного органу політичної партії про припинення місцевої організації політичної партії шляхом ліквідації (саморозпуску) підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті політичної партії протягом 10 робочих днів з дня його прийняття. Державна реєстрація рішення керівного органу

політичної партії про припинення місцевої організації політичної партії шляхом ліквідації (саморозпуску) не здійснюється.

Політична партія, керівний орган якої прийняв рішення про припинення її місцевої організації шляхом ліквідації (саморозпуску), здійснює заходи щодо погашення заборгованості такої місцевої організації політичної партії через один місяць з дня припинення або скасування воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ.

Кредитори місцевої організації політичної партії можуть пред'явити свої вимоги до політичної партії протягом двох місяців з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань запису про державну реєстрацію припинення місцевої організації політичної партії.

Політична партія повідомляє кредитора про прийняте рішення щодо кожної заявленої ним вимоги не пізніше 60 календарних днів з дня отримання.

У разі відмови (повної або часткової) політичної партії у задоволенні вимоги кредитора такий кредитор має право звернутися до суду із позовом до політичної партії протягом одного місяця з дня отримання від політичної партії повідомлення про відмову у задоволенні його вимоги.

Вимоги кредиторів, які не були задоволені політичною партією, у разі якщо кредитор у місячний строк після одержання повідомлення про відмову у їх задоволенні не звернувся до суду з позовом, вимоги, у задоволенні яких на підставі судового рішення, що набрало законної сили, кредитору відмовлено, а також вимоги, заявлені після спливу строку для їх пред'явлення, вважаються погашеними»;

б) у статті 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»:

пункт 2 частини четвертої викласти в такій редакції

"2) примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) рішення уповноваженого органу управління юридичної особи, іншого визначеного законом суб'єкта (особи) про зміни, що вносяться до Єдиного державного реєстру, крім внесення змін до інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) юридичної особи, у тому числі кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) її засновника, якщо засновник - юридична особа, про місцезнаходження та про здійснення зв'язку з юридичною особою";

частину дванадцятку доповнити трьома абзацами такого змісту:

«У разі заборони діяльності політичної партії, анулювання реєстрації політичної партії відповідно до положень Закону України «Про політичні партії

в Україні» для державної реєстрації зміни складу комісії з припинення (ліквідаційної комісії), голови комісії або ліквідатора подається:

1) примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) заяви голови, члена комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора політичної партії, її структурного утворення про зміну голови, члена такої комісії або ліквідатора на іншу особу, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено. Така заява не подається у разі смерті фізичної особи, визнання судом особи безвісно відсутньою, оголошення судом фізичної особи померлою, обмеження цивільної дієздатності фізичної особи на підставі рішення суду, визнання судом фізичної особи недієздатною;

2) примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) заяви особи, яка надала свою згоду бути головою, членом комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатором, справжність підпису на якій нотаріально засвідчено»;

доповнити частиною двадцять шостою такого змісту:

«26. Для державної реєстрації припинення структурного утворення політичної партії, що має статус юридичної особи, відповідно до пункту 9 розділу VI «Заключні положення» Закону України «Про політичні партії в Україні» подаються такі документи:

1) заява про державну реєстрацію припинення юридичної особи в результаті її ліквідації;

2) примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) рішення керівного органу політичної партії про припинення її структурного утворення шляхом ліквідації (саморозпуску)»;

доповнити частиною двадцять сьомою такого змісту:

"27. Рішення про припинення юридичної особи або інший документ, яким затверджено персональний склад комісії з припинення (комісії з реорганізації, ліквідаційної комісії) або ліквідатора є підставою для внесення до Єдиного державного реєстру замість керівника юридичної особи відповідно відомостей про голову комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора юридичної особи, крім випадків, коли відповідно до закону після призначення голови комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора повноваження керівника юридичної особи не припиняються. Рішення про відміну рішення про припинення юридичної особи є підставою для внесення до Єдиного державного реєстру відомостей про керівника юридичної особи, які містилися в Єдиному державному реєстрі на момент державної реєстрації відповідного рішення про припинення юридичної особи»"

7) пункт 2 Законопроекту викласти в такій редакції:

«II. Прикінцеві і перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Розпочаті до дня набрання чинності цим Законом процедури припинення політичних партій, їх структурних утворень, що мають статус юридичної особи, здійснюються відповідно до вимог цього Закону.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом».

Комітетом до другого читання підготовлено порівняльну таблицю, яка містить 112 поправок і пропозицій, з яких пропонується 74 врахувати (у тому числі частково і редакційно) і 38 – відхилити.

Розглянувши Законопроект, підготовлений до другого читання, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій (реєстр. № 11074) прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом, а також у разі прийняття Законопроекту як Закону доручити Комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне доопрацювання його тексту.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову Комітету Маслова Д.В.

Голова Комітету

Д. В. МАСЛОВ

